

28 Abril, 2019

Entrevista **Daniel Giralt-Miracle** Crític d'art

"Els nostres museus no tenen el suport moral"

Maria Palau
 BARCELONA

Quan està deprimid diu que es refugia a "la cripta", el nom que va posar a un racó del seu lloc de treball que atresora els llibres més selectes que va imprimir o va dissenyar el seu pare, Ricard Giralt Miracle. En públic, Daniel Giralt-Miracle (Barcelona, 1944) sempre es mostra vital, alegre, educat, elegant. Aquests dies encara té més motius per estar-ne, de content. L'Associació Catalana de Crítics d'Art (ACCA) –"la meua família"– l'ha nomenat membre honorífic. I l'Ajuntament de Barcelona ha aprovat atorgar-li la medalla d'or al Mèrit Cultural.

El seu currículum és la memòria de l'art, del disseny i de l'arquitectura (ell va ser el cervell del fenomen Gaudí) dels últims 50 anys. Darrerament s'ha preocupat de resoldre el destí del seu immens llegat. Destí no: destins. Tot donat. La seva col·lecció d'art, al Museu de Valls. La seva biblioteca, a la Universitat de Vic, a la Facultat de Teologia, a Elisava i una última entrega, la dels llibres que encara fa servir, la farà al CRAI de la Universitat de Barcelona.

Però ell és també el seu pare, com es veurà en l'entrevista. I el fons del seu pare ja ha agafat el camí del Museu del Disseny.

Vostè és, en bona part, aquest espai on fem l'entrevista.

Treballa, tinc la biblioteca i les quatre coses de la col·lecció d'art que no he donat al Museu de Valls al mateix lloc on el meu pare tenia el seu estudi i taller d'arts gràfiques. Des dels anys cinquanta soc conscient que aquí venien els de Dau al Set. Jo els veia i els sentia. Al món de l'art no hi vaig entrar quan vaig publicar el primer article a *Destino*, el 1966. Des de molt abans que l'estava respirant. En el món de l'art m'hi vaig trobar.

Com va ser la seva relació amb el seu pare?

Mai va ser una relació freudiana, tot al contrari. El meu pare era el meu amic, el meu company, el meu mestre, l'home que em va animar a introduir-me en el món de l'art, el que em va facilitar contactes... La seva absència va ser llarga en dol. Però no soc el seu continuador. El pare fonamentalment era dissenyador gràfic, impressor d'ofici, i jo em vaig dedicar a la crítica d'art. Tot i que sempre, sempre, he treballat també per a la defensa del disseny, com a professor, comissari d'exposicions...

Abans parlava d'aquest primer article a 'Destino'. Com hi va entrar a treballar?

Per substituir el José Corredor-Matheos. També es va jubilar en Joan Perucho. Vaig rellevar aquests crítics, cosa que per a mi va ser un privilegi. Però també tenia un desavantatge: que ells eren coneguts, grans savis,

amb molta experiència, i jo era un novell, un noi que estava estudiant a la universitat i que de la nit al dia va haver d'aprendre el vocabulari artístic. Va ser molt més difícil, però, el pas de *Destino* a l'Avui, al cap de deu anys. Va ser duríssim perquè jo havia estudiat en castellà i no dominava el català. Vaig anar a la llibreria Castells i vaig comprar cent diccionaris. Amb l'ajut del meu pare, en tres mesos vaig aprendre el català llegint les revistes dels anys trenta, especialment el *D'ací d'allà*, *La mà trencada*...

I avui vostè, gran lector de diaris, com porta l'aprimament de la crítica d'art en les seccions de cultura?

Els diaris, certs diaris, fan l'esforç d'intentar cridar el canvi. No s'han quedat en la descripció poètica que em vaig trobar jo quan vaig començar. Avui l'artista és pensador, el crític és comissari, la galeria crea cèl·lules amb una determinada orientació... la hibridació és molt gran i marca la nova concepció de l'art. Hem entrat a la fi de les belles arts. No tot és acadèmia, no tot és tècnica, no tot és patró, sinó que interactuen literatura, dibuix, novel·la, música... La crítica d'art convencional s'ha vist desbordada per aquest nou paradigma, en què generalment hi ha més pensament que matèria, a diferència d'abans.

I li ha costat adaptar-se a

aquesta nova manera d'enfrontar-se a l'art?

Faig l'esforç de tenir els ulls oberts. Soc conscient que la meua manera d'explicar-me fins ara no arriba a fer entendre moltes de les propostes artístiques contemporànies. L'art, si és viu, i si aporta noves idees, ha de trencar amb tots els models anteriors. Durant un temps deia "això no ho entenc". Després vaig canviar per "a veure si ho entenc". I en aquests moments estic molt amatent perquè m'he adonat que les noves generacions, els meus nets, ho entenen més bé que jo. Faig l'esforç deliberat de no fer una mirada amb unes ulleres antigues sinó amb unes ulleres noves. Hi ha un crític d'art que jo ja llegia als anys cinquanta, l'Arnau Puig, que a més és filòsof, que és el més veterà però també és el que hi posa més esforç per entendre el que passa avui.

Els últims d'una crítica d'art respectada i influent?

No em considero l'últim mohicà, no. Hi ha crítics que han creat una doctrina i la imposen fins al final. I jo, de crític dogmàtic, no n'he sigut mai.

Què és el que li costa d'entendre de l'art actual?

Visito tot el que puc. A les propostes superconceptuals amb els mínims referents a la vida, al sexe, a la política... no hi trobo prou contingut. Hi trobo a faltar discurs, probablement perquè

jo pertanyo a una generació que en necessitava molt, de discurs. Però hi és, el discurs, i no és banal, no és l'art de l'absurd. D'aquí la voluntat que hi poso per entrar-hi.

Com va fer la col·lecció que ha donat al Museu de Valls?

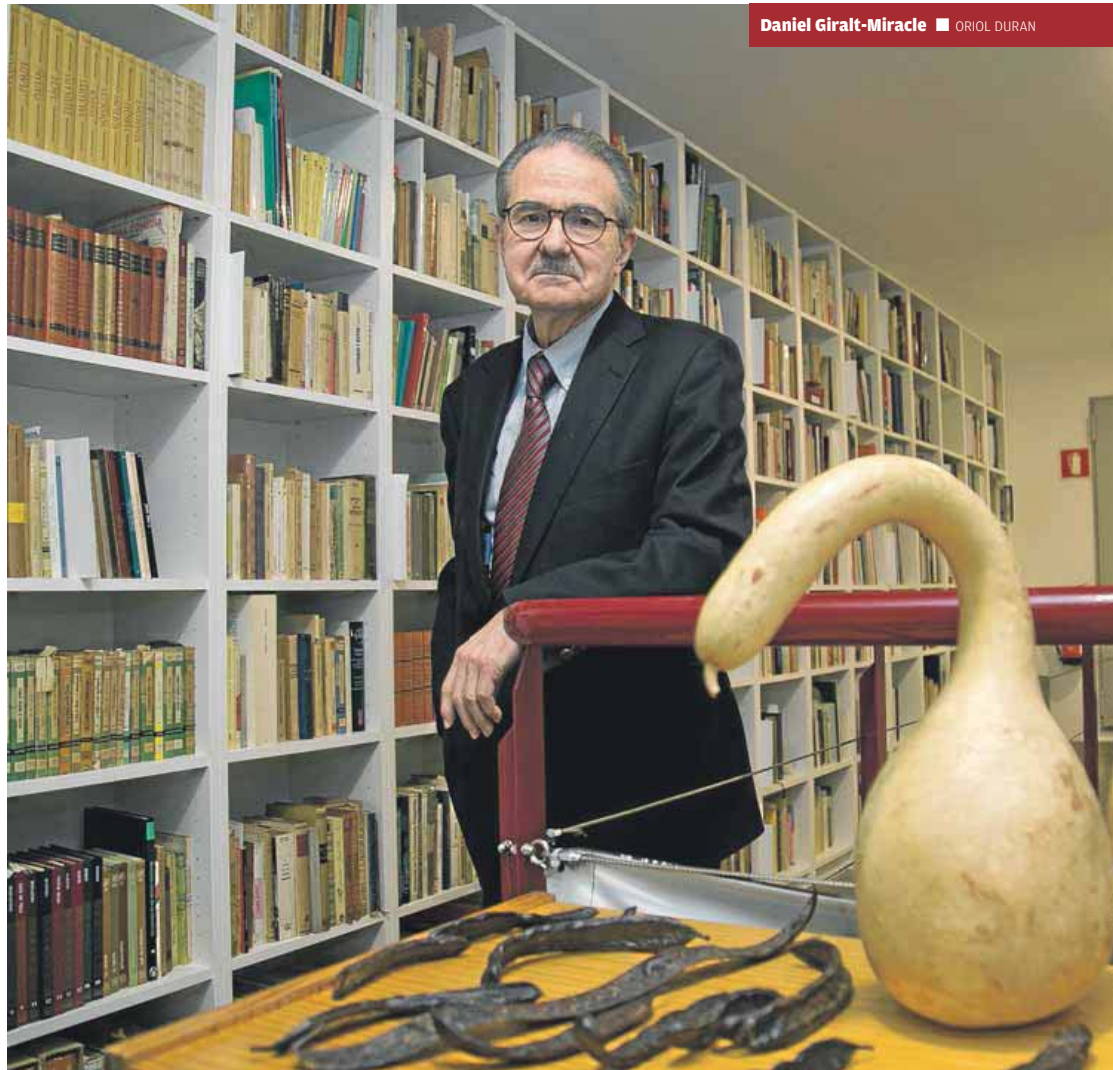
Amb el que els artistes m'han anat oferint per intercanvi: un pròleg, un llibre, una presentació, un col·loqui... a canvi d'una obra seva. Si que hi ha algunes peces, un 10%, comprades en galeries, amb bon tracte. Com podia vendre'm aquesta col·lecció? No m'entrava al cap. Però alguna cosa havia de fer perquè demanem molt espai: 500 obres que ocupaven tres naus de l'antiga impremta del meu pare.

I per què a Valls?

És una col·lecció discreta, no de grans pintures, per això no tenia cap sentit que la donés al Macba o al MNAC. Amb Valls hi he tingut molts vincles des de que els meus sogres se n'hi van anar a viure quan es van jubilar. Amb el director del museu, en Jordi París, hi vaig intimar molt. És un museu ben plantejat, i ell el fa viure intensament a la població, que a més sempre ha participat en els actes que hi he fet. No tenien contemporani. Vam arribar a un pacte, davant de notari perquè mai cap de les meves filles, amb les quals ho vam parlar tot, ni cap descendent, reclami una obra, què sé jo, de Le Corbusier, de Miró, de

28 Abril, 2019

Daniel Giralt-Miracle ■ ORIOL DURAN

Hi ha crítics que han creat una doctrina i la imposen fins al final. Jo, de dogmàtic, no n'he sigut mai

ternacional que amb el nacional per posar-se al dia. Però deixem que camini i segur que acabarà sent el que voldríem que fos. El Macba encara està al segle XX i ha d'entrar al segle XXI. Ha quedat petit per a la col·lecció que té i per al que vol fer. Hauria de començar a pensar, com ja han fet els museus de Nova York, Berlín... en un gran espai a la perifèria per fer-hi les grans barrassades. Potser a l'estació de França, a la Zona Franca o a l'Hospitalet, amb l'empenta que té el seu districte artístic.

Amb la polèmica del CAP, alguns voldrien justament que no hi fos, el Macba.

Una polèmica absurda: cultura i sanitat haurien de ser labors conjuminades. Lamentablement Barcelona mai ha estat una defensora a ultrança de la modernitat. Recorda les galeries Dalmau. Si tinguéssim tots els Dalí, tots els Miró, tots els Duchamp que va exposar... Però aquí ningú comprava. Pitjor: durant l'època dura de la postguerra, es venien. Barcelona mai s'ha interessat per l'art contemporani i aquesta ombra encara hi és. Els polítics només fan que reflectir la sensibilitat de la població. El Macba, i ara el MNAC sembla que també, haurien de ser l'escola didàctica per a la població i no només per al turisme. És el moment de fer-ho. Per trencar el gel.

Ni el Macba ni el MNAC han promogut l'antològica de l'Any Guinovart. No és preocupant?

És problemàtic que no l'hagi fet una institució pública, sí. L'ha fet la Fundació Vila Casas, que té molt mèrit. Els nostres museus tenen poca gasolina. No tenen el suport moral dels polítics i dels ciutadans; ja no parlo de suport econòmic, parlo de suport moral. Han de lluitar sols en un món que no els ajuda.

Tàpies... per qüestions econòmiques. Per tant, és una donació familiar, no només meva. Les meves filles heretaran les obres, poques, que m'he quedat, perquè són molt personals, d'artistes amb els quals he viscut coses molt importants per a mi.

De tots els artistes presents en la seva col·lecció, quins han estat els seus millors amics?

Alfaro, Chillida, Guinovart... i Tharrats. Amb ells hi he establert una relació més profunda en amistat, en el diàleg, en la simpatia, en l'afecte.

Molts artistes són de tracte difícil. Li ha costat entendre's

amb els seus egos?

Sense un cert ego, no crec que un artista pugui ser potent i profund. Digue'n ego, energia, crisi, tensió... un element que colpeixi, que es rebel·li contra un art decoratiu agradós, que treballi per fer un art que toqui la sensibilitat i la intel·ligència. Un artista ha de tenir un punt d'orgull per arribar a això.

I si li preguntés per un bon artista que, a més, hagi estat una gran persona...

No et respondré perquè després em demanaràs pel cas contrari.

No ho faré.

Doncs et diré que el Tharrats.

La bona persona de Dau al Set, el que va fer les revistes, el que va articular el grup, el que anava casa per casa a vendre els números... I el que va ajudar molts artistes catalans a anar pel món.

Se li ha recompensat poc, no?

Mai. Ni els seus companys de Dau al Set li ho han reconegut. Però aquí ja entrariem en un nivell de coses que no són art, són política.

La vessant competitiva és el pitjor del món de l'art?

He esquivat aquests illots per no ser víctima dels seus dictats. Vull dir que he hagut de conduir

amb molta autoritat el meu cotxe per no estavellar-me contra una d'aquestes parets.

També va estar molt a prop de Tàpies. Un cop mort, s'ha desinflat el seu reconeixement. Com s'ho explica?

Han de passar uns anys. Ja li arribarà el seu moment. No és un artista per a tots els públics. Hi ha un grau de sublim important en la seva obra.

Va ser el primer director del Macba. Ha acabat sent el museu que s'havia imaginat?

Per mi el més important és que existeixi. Potser ha fet més esforç per sintonitzar amb l'art in-